

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

(ગુજરાત કોપીરાઈટ વિભાગ)

અનુક્રમાંક ૧૧૩૬ કિંમત ૨ રૂ. ૧૧

ગ્રંથનામ વાધીકામ ૩ શ્રવણ

વર્ગાંક

2102-23-10-13

1913

1913

1913-1914

1913-1914

1913-1914

1913

1913

1913-1914

1913-1914

1913

1913-1914

1913-1914

સાચી જાણ સારી જાણ

સાચી જાણ સારી જાણ
સમસ્યા સારી
સાચી જાણ સારી જાણ

નકલ

૧૦૦૦

રાધિકાનું અપાલિકા*

અષ્ટોક્તશ

પદી.

ઊદ્ભવ રાધા સંવાદ.

અબોલા તોડવા વિશેનો.

વૈશ્નવિ સંપ્રદાયને સારૂ

ખનાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

કવિ જટાશંકર ગવરીશંકર મહેતા.

લીંખડી.

અ મહાવાદ:

ખાડીઆમાં અમરતલાલના માહદેવમાં
મેહેતાજી પીતાંબરદાસ ત્રિભાવનદાસે પો
તાના હિતેચ્છુ પ્રેસમાં છાપ્યું.

સને ૧૮૭૮.

કિમત ૨ આના.

કવિકુળ પદ્ધતિ.

છપો.

ખાણણુ ઝૌદિત્ય સહસ્ર, અડક ઠાકર પદ છકું;
સંવે જાલાવાડી ગોત્ર, વરઘસ્યજ પહું;
પંચ પર્વ મામ્રની શાખ દ્વીજ યજુર વેદા,
એક દંત ગણપતિ ભદ્રકાળિ દેવી હા;
કાળ ભૈવ છે ભૈવને જલ વિરેસ્વર જગ છતો,
સરમા પ્રથિવ ગણી પ્રેમધા, પદ્ધતિ એ રીત પ્રિધી લ્યો.

કવિ શિવલાલ ધનેશ્વર ઉત્તરસંડા નિવાસી.

મુંબાઈ.

આ લઘુ ગ્રંથ તેમના માયાળુ સ્વભાવને માટે ન-
જર ક્યો છે.

(ગ્રંથ કર્તાએ.)

લીંબડી }
માહાલક્ષ્મી ગલી. }

રાધિકાજનું ક્ષણ.

અબોલા તોડવા.

ગીઢવ વચન—(૧) ૫૬.

માન્ય માન્ય માન્ય હો માન્યનીરે;
હિત શિક્ષા આ સારી મારી માન્યની;
પ્રેમે કહું છું પ્રીતજ આણી;
શાણી થા સજ વધુ તાણનીરે; હિત—
માન્ય માન્ય માન્ય હો- માન્યનીરે; હિત—
માત થવા જોને વિઠ્ઠલ વરતું;
સત્રો સાધવા ગૂણ આણનીરે; હિત—
માન્ય માન્ય માન્ય હો- માન્યનીરે; હિત—
ઉડ ઉમંગે આનંદભર આ ધડી;
વેળા વિતે તેટલી બધી હાણનીરે, હિત—
માન્ય માન્ય માન્ય હો- માન્યનીરે; હિત—
આંગણે આવી ઉભા નંદલાલો ક્યારના;
જરા ભેટ ભાવે બ્રજભાતનીરે, હિત—
માન્ય માન્ય માન્ય હો- માન્યનીરે; હિત—

—o—

(૫)

શધિકાછ વચન (૨) ૫૬.

જય જય જય હો- જયનીરે;
 પેલી કૂબજને માલ હરી જયની,—
 નકટ ન લાજ આઝા સીદ મારે આંગણે;
 ખાલાવતાંય લજવાયનીરે, પેલી—
 જય જય જય હો- જયનીરે; પેલી—
 પાણી પીધા પછી શું ધર પુંછવું;
 માળિ માળાણી ખાળાપણ માંયનીરે, પેલી—
 જય જય જય હો- જયનીરે- પેલી—
 નગણ્યશું નેહ ખેવચની નિવાજવું;
 ખળે પતંગ દીપને મન કાંચનીરે, પેલી—
 જય જય જય હો- જયનીરે; પેલી—
 મોહન વશ મન માંડે કાહાવે ના મૂખડું;
 જરા ખોલું છું હું ખળી લાયનીરે, પેલી—
 જય જય જય હો- જયનીરે, પેલી—

ઉદ્ધવ વચન (૩) ૫૬.

જણી જણી જણી હો- જણીરે;
 ખાલ્યા વિના રહે રાધા છાંની જણી,—
 મનમાં મળવું શે, મૂખ ન આણે;
 ભાર રાખી શાને થા અજણીરે, ખાલ્યા—

(૬)

જાણી જાણી જાણી હો જાણીરે; ખોલ્યા—
 અજાણ્યા આગે એ ચાલે ચાતૂરી;
 પુત્રી પારખી મેં હાં! છું શાણીરે, ખોલ્યા—
 જાણી જાણી જાણી હો જાણીરે; ખોલ્યા—
 ઘેલાં ધમ્મકોણ કાંના વર કાળે;
 ખેતી રહેતાં વાટે લઈ અંધાણીરે ખોલ્યા—
 જાણી જાણી જાણી હો જાણીરે, ખોલ્યા—
 ચોપે તું ચાલ ચાહી, ચતૂર બુજને;
 જ્યાં હરખે ભેટ હોંસ આણીરે, ખોલ્યા—
 જાણી જાણી જાણી હો- જાણીરે; ખોલ્યા—

રાધિકાજી વચન (૪) પદ.

શાને શાને શાને હો- શાનેરે;
 આવ્યા ઉર્ધ્વ સમજાવા શાને;
 આપે આપનું વિચારીને વહિયે;
 જાણીયે સૌ કાંમાં કીધા શ્યામરે, આવ્યા—
 શાને શાને શાને હો- શાનેરે; આવ્યા—
 વાટે વળીતાઓમાં વળી વિઠ્ઠલ;
 નાંખે બુરકા ત્રિકમજી તાનેરે, આવ્યા—
 શાને શાને શાને હો- શાનેરે; આવ્યા—
 બાળાપણે આવડું મેં ન જાણું;

(૭)

હજળું ઝેરલું દૂધ અનું માનેરે, આવ્યા—
 શાને શાને શાને હો- શાનેરે; આવ્યા—
 સમજ્યા તહાંથીજ સવાર જાણી;
 જટા ભૂંધર વણ કાઢું ભવ પ્રાંણિરે, આવ્યા—
 શાને શાને શાને હો શાનેરે; આવ્યા—

ઉદ્ધવ વચન (૫) ૫૬.

માને માને માને હો- માનેરે;
 રાધા શાને રહે તું માને,—
 પાણી પેલા પાળ આપે ન રચિયે;
 રોકવા શામે પૂર મથી તાનેરે, રાધા—
 માને માને માને હો- માનેરે; રાધા—
 ધર લાગ્યા પછીથી કૂપ અણિયે;
 પેર થાયે શી? ખૂજવીયે લાનેરે, રાધા—
 માને માને માને હો- માનેરે; રાધા—
 અગમ એતિયે અતૂર થઇને;
 પસ્તાયે શું થાય પડ્યા પાનેરે રાધા—
 માને માને માને હો- માનેરે; રાધા—
 મન ક્રમ વચને વશ કરિયે;
 જટા સરે અરથ મન માને રે; રાધા—
 માને માને માને હો, મને રે; રાધા—

(૮)

રાધિકાજી વચન (૬) ૫૬.

જીવન જીવન જીવન, હો—

મનના માન્યા જગજીવન—

માત તાત સગાં સહોદર મહિયર,

સૈયર સાથ તજ્યા સારે જીવન હો; મનના—

જીવન જીવન જીવન હો, મનના—

તન મન ધન આપે અરપિયાં;

પપ્યા ખુલ્લમાં આજ જીવન હો, મનના—

જીવન જીવન જીવન હો; મનના—

લાજ મુકી અમે લોકડિયાની,

હાની વધે છળિ ગયા જીવન હો; મનના—

જીવન જીવન જીવન હો, મનના—

હાથનાં કર્યાં તે હૈયેજ વાગ્યાં;

જરા પણ લઈ પતણ્યા જીવન હો, મનના—

જીવન જીવન જીવન હો; મનના—

—•—

ઉર્ધ્વ વચન (૭) ૫૬.

રાધાજી રાધાજી રાધાજી હો;—

તમે મેર ન જાણો રાધાજી—

ગઈ તથા તે તો જોણિય ન વાંચે;

સમેા તેવું વરતવું રાધાજી હો, તમે—

(૯)

રાધાજી રાધાજી રાધાજી હો, તમે—
 પ્રીતિ બંધને પ્રિતમ બંધાયે;
 ભાવે થાયે બ્રધર વશ રાધાજી હો, તમે—
 રાધાજી રાધાજી રાધાજી હો, તમે—
 વિદુરજી ધર આશીર્વાદો ભાજી;
 તન્ન્યા ત્રિકમ પકવાન; રાધાજી હો તમે—
 રાધાજી રાધાજી રાધાજી હો તમે—
 કરૂંપી કૂબળને વશ કાનડ;
 જ્યાં ગુણે ગોવીંદ વશ, રાધાજી હો, તમે—
 રાધાજી રાધાજી રાધાજી હો; તમે—

—o—

રાધિકાજી વચ્ચન (૮) પદ.

ઉર્ધવ ઉર્ધવ ઉર્ધવ હો,
 ઠાંક્યા રહો જાણ્યા ઠંગ, ઉર્ધવ—
 ગોવાળાને ગત ગુણગી ક્યાંથી;
 આરે ગોવીંદજી ગજી ઉર્ધવ હો, ઠાંક્યા—
 ઉર્ધવ ઉર્ધવ ઉર્ધવ હો; ઠાંક્યા—
 અંહેહેજી આપે આરડે અરણમાં;
 શી રીતે સે ગુણ ગણુ ઉર્ધવ હો, ઠાંક્યા—
 ઉર્ધવ ઉર્ધવ ઉર્ધવ હો; ઠાંક્યા—
 છાસડી પી પીને છતે છવાયા,

જડપતી છે મારા જાણ્યા ગિર્ધવ હો, ઢાંક્યા—

ગિર્ધવ ગિર્ધવ ગિર્ધવ હો, ઢાંક્યા—

સંસારીયાંની રીત થું જાણે;

જ્યા ઝો ચારી આવે ઘેર ગિર્ધવ હો, ઢાંક્યા—

ગિર્ધવ ગિર્ધવ ગિર્ધવ હો, ઢાંક્યા—

ગિર્ધવ વચન (૯) પદ.

સમજી સમજી સમજી હો,

રાધા નોતી જાણી આવી સમજી;

ડાહાપણની હાં! તું દરિયાવ દીસે,

જંડી બુલી! ભોળાણી તું, સમજી હો, રાધા—

સમજી સમજી સમજી હો, રાધા—

જાણતી તો શાને માવે મોહયું મન;

ગીઠી ડાહાપણમાં વાટ, સમજી હો, રાધા—

સમજી સમજી સમજી હો. રાધા—

રાધા રાખો હાં! ડાહાપણ જાણે વેરાઈ;

કાન મોહ્યા થું? ડાહાપણે સમજી હો રાધા—

સમજી સમજી સમજી હો રાધા—

ડાહાપણે મોહ્યા તે માણો છે શાપણે,

જ્યા થાળી પ્રિતમ વશ, સમજી હો રાધા—

સમજી સમજી સમજી હો રાધા—

(૧૧)

રાધિકાજી વચન (૧૦) ૫૬.

માહને માહને માહને હો—
 મને કીધલાં કામણુ માહને;
 શ્યામ વરણુ છપ્પી છેલ છપ્પીલી—
 મનહરણુ મુરત માહને હો મને—
 માહને માહને માહને હો મને—
 માર મુગટ શીરે શોભાની સિમા;
 મારી હરાણી મુરત માહને હો મને—
 માહને માહને માહને હો મને—
 નેહ ભર્યાં નેણાંનાં તપ્પરાં ભ્રષ્ટ;
 કશી કસાણી કંદમાં માહને હો મને—
 માહને માહને માહને હો મને—
 જલપતી નોતા જાણ્યા મં જુઠડા—
 હથે રૂપ તેવા ગુણુ જગ માહને હો મને—
 માહને માહને માહને હો મને—

ઉદ્ધવ વચન (૧૧) ૫૬.

બોલમાં બોલમાં બોલમાં હો—
 રાધા નોતું બાળાપણુ બોલમાં—
 મહિડાં પેચવા વાટે વળાતાં—
 કથ્યાતા કેણુ કાના શું તોડમાં બોલમાં હો રાધા—

(૧૨)

બોલમાં બોલમાં બોલમાં હો રાધા—
 મળવા આવતા માતને માગે—
 જતાં મુકે પાથે આવે ઝાળમાં બોલમાં હો રાધા—
 બોલમાં બોલમાં બોલમાં હો રાધા—
 આંખજો રાખી કાં આપે આકુરા—
 આવી વસ્યા માવાના બોલમાં બોલમાં હો—
 નેના વડે જીતવું જંગ આ શો—
 જગ મિથ્યા ભરમ ભાર બોલમાં બોલમાં હો રાધા—
 બોલમાં બોલમાં બોલમાં હો રાધા—

—o—

રાધિકાજી વચન (૧૨) ૫૬.

સમજે સમજે સમજે હો—
 લાગે સહુ મનમાં સમજે.
 આણુ સમજે ઊર ન આવે,
 વરતી વિવેકે વિચારી સમજે હો લાગે—
 સમજે સમજે સમજે હો લાગે—
 બચપણમાં બહુધા બબડીયે,
 સુધિ માટપે વદી વેણુ સમજે હો લાગે—
 સમજે સમજે સમજે હો લાગે—
 અસાનતાએ આર્યું આગે—
 સોન પુધિ થયે આજ સમજે હો લાગે—

(૧૩)

સમન્ને સમન્ને સમન્ને હો લાગે—
 જોઈ જોઈને જોઈધું તો જોતાં,
 જુઠા જુઠ પતિ જુઠા સમન્ને હો લાગે—
 સમન્ને સમન્ને સમન્ને હો લાગે—

ગીર્જવ વચન (૧૩) ૫૬.

ડાહાપણુ ડાહાપણુ ડાહાપણુ હો
 જાણ્યું સહુ રાખો ડાહાપણુ,
 ડાહાપણે જાણે સૌ સમન્ને કાચું,
 હૈયાના કુટયા છે ભોળાપણુ હો જાણ્યું—
 ડાહાપણુ ડાહાપણુ ડાહાપણુ હો જાણ્યું—
 રીસાચે રીન્ને ન આંખે ગીરીધર
 રહે પ્રભુ કેણે છે ભોળાપણુ હો જાણ્યું—
 ડાહાપણુ ડાહાપણુ ડાહાપણુ હો જાણ્યું—
 બળ કરીયે ન બળિયાની સંગે,
 વરતીયે વળેછે ભોળાપણુ હો જાણ્યું—
 ડાહાપણુ ડાહાપણુ ડાહાપણુ હો જાણ્યું—
 હાથ હેઠે આવે ત હેઠવડીયા
 કામ કાઢી કળે છે ભોળાપણુ હો જાણ્યું—
 ડાહાપણુ ડાહાપણુ ડાહાપણુ હો જાણ્યું—

(૧૪)

રાધિકાજી વચન (૧૪) ૫૬.

અજાણ્યાં અજાણ્યાં અજાણ્યાં હો,
 બનીજાઓ કાં ઊર્ધ્વ અજાણ્યાં;
 જદુપતીછે તમારા જાણ્યાં અજાણ્યાં હો બની—
 પરાણે પ્રિત ના જોઈ મન મળીયે
 ભાવ ભાળિ રહીયે ભીડણાં અજાણ્યાં હો,
 જદુપતીછે તમારા જાણ્યાં અજાણ્યાં હો બની—
 પરાણે પ્રીત વીપ્રિત કહાવે
 મોત વશે પતંગ દીપે જાણ્યાં અજાણ્યાં હો બની—
 જદુપતીછે તમારા જાણ્યાં અજાણ્યાં હો બની—
 ધાઈ ધાઈ મળવે શું બલાઈ
 વિનાં ભાવે કાં કરીયે બમાણા અજાણ્યાં હો બની—
 જદુપતીછે તમારા જાણ્યાં અજાણ્યાં હો બની—
 જઠા પારખી પ્રીતમ મન દેખી મળવું
 જદુપતી પેખ્યા જોય નાણાં. અજાણ્યાં હો બની—
 જદુપતીછે તમારા જાણ્યાં. અજાણ્યાં હો બની—

—o—

૨. ઊર્ધ્વ વચન (૧૫) ૫૬.

મિથ્યા મત શાનેરે, મમતમાં કરી મથેરે;
 આપ એવું જગત રાધા જણાય—
 અનુમાન આવેરે, વૃતિવશ વલણછેરે;

(૧૫)

આહાર તેવો આડકાર છવાય મિથ્યા આપ—
કંઠક ગુલામરે; લહિયે કુલગુણ ગણીરે;
દોષ દીલે કંઠક એવ કઠાય—
લાહાવોતો નાં લહિયેરે, કુલખાશ ફેરનોરે;
આડાપણે ગિલદુ સુખ તનનય મિથ્યા આપ—
ભજવે ભલાઈરે, લીધો વેશ લખવશારે;
વાણ ભજવે વેશ હાંસી થાય—
પેખી પાગ માંડીરે, શોચ કશે પંથ પાળ્યારે;
વન પડયા વિલપે કશું ન વળાય મિથ્યા આપ—
છહુંદર શાહચેરે સંતાપછે સાપનેરે—
ગળે મૃત્યુ, મુકે અંધજ થાય—
રાત્રી જઠા રહીયેરે ગોવીંદ ગણુ ગુણનેરે;
વિરોધથી વિકલ વશ ન થાય મિથ્યા આપ.—

—૦—

રાધિકાજી વચન (૧૬) ૫૬.

ગર્હવજી અવગુણ આપે ન આવે,
ગર્હવજી ખરેગુણ દોષ ખતાવે;
ગર્હવજી પક્ષ કરી નવ વદિયે,
ગર્હવજી વિચારી ભોધયે રદિયે;
ગર્હવજી ભણી કાં થાઓ અભણ્યા,
ગર્હવજી આવી શું કે હાણ્યા માણ્યા;

(૧૬)

ગિર્ધવજી બળવંત બોલયા બળિયે;
 ગિર્ધવજી અબળા અમે તે શું કરીયે,
 શામળિયા વાલાએ દુભવ્યા ફાંસું.
 શામળિયા વાલાએ વાહ્યા વિશ્વાસુ,
 શામળિયા વાલાએ કાં વણ વાકે;
 ગિર્ધવજી તળ્યા આપ વિચારો કાંકે.
 ગિર્ધવજી સારા નરશાનો ન ટાળો,
 ગિર્ધવજી તળ્યા વેરી વશ પ્રજા વારો;
 ગિર્ધવજી તળ્યા તો શાને પડી મરીયે,
 ગિર્ધવજી અંતર ત્યાં જ્યાં નવ કરીયે.

ગિર્ધવ વચન (૧૭) પદ.

અંતર ક્યાંથી એકમાં આવી સમાયે રાધાજી.
 ડાંગે માર્યો પાણી જીદાં નવ થાયે રાધાજી.
 અર્ધાંગે છેલ સદા દુખદા એ રાધાજી.
 જડયા માયા સરખા વળે કશું કાચે રાધાજી.
 સંબંધ સાથમાં દેહ જાય સદાયે રાધાજી.
 પડાયે ન જીવ વણ માતે કદાચે રાધાજી.
 હરે આપ મસ્તી તેને, શ્રે થાયે રાધાજી.
 મિથ્યામત આડપે કાં અથડાયે રાધાજી.

(૧૭)

રાધિકાજી વચન.

આંગણ આવી હભાશાને અલખેલા ઉધવજી
 અંતર એને અમથી દીસે મન મેલા ઉધવજી
 અંતર જામી અંતરની ગત જાણિ ઉધવજી
 આશારે તો શાને આણિ આવી માણિ ઉધવજી
 માહન વર માધાનાં મુગટ મારે ઉધવજી
 સોંપ્યું સરવસ્ત તણ્યાં મુરારે આધવજી
 કાયા કશ જુઓ આ કલ્પ વિચોગે ઉધવજી
 જરા જહુનાથ મળે કોણ ચોગ્યે ઉધવજી

કૃષ્ણજી મહાપ્રવેશ.

ઉધવ અદર્શ થવું.

૫૮.

પુરુષોત્તમ પ્રેમાનુસરતા,

કરુણાળુ ભવ ભાવર હતાં;

રાધા ભાવ થકી જૂળતાં

જગજીવન પ્રભુ પ્રેમાકર્ષ, બેટ્યા આનંદી સહર્ષ;

ઉધવ આપ થયા અદર્શ, રાધા જીર ઉમંગ્યો હર્ષ.

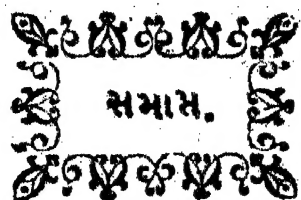
(૧૮)

પ્રભાતિ.

પ્રેમ વશ પાશમાં હર હૃલાસમાં,
રાધિકા રાધવે હર આણી;
બૂધરને ભાવથી ભેટી જાણુભાનગી,
જાડપતી જગજીવન જાણી.
તોડીયાં તંતુ ટંચ તણાં તિકમ,
પ્રિતમ પ્રીતના હાર પ્રોયા;
રાધિકા રવતજી રશિક વશ થઇ રહી,
મન સંકલ્પ વિકલ્પ ઝોયા.
ઝાઘ ઝાનંદના રાધિકા વંદના,
બોલ મુકંદનાં પ્રેમ પ્રાશી;
વસ્ત્રાબૂશણ અંગનાં વીવિધ શું રંગનાં.
સોભીતા સંગના સુખરાશી;
મુગ્ધ મણીઅંદના સુખદ પ્રતિબંબના,
ઝાર પીછ રંગી બેરંગી રાજે;
રાધિકા રૂપ રળીઆમણું રાજગું,
એક જિન્હા શું વરાણું શેષ બાજે.
નંદન નંદનના રાધિકા કંદના,
હાલ્ય અવલંબનાં વેણ વાજે;
ચતુર દશ આઈ ચીત ઝોર દેવની સુખમય,
મન હરણ હાલ્ય વિનોદ જાજે.

(૧૯)

સુખમય સર્વદા કષ્ટ નાવે કદા,
ભક્તિભાવે બુધર નેહ નાવે;
રાધિકા ત્રીભુવન ઠટ તરતીય તરી,
જ્યા ભવાબ્ધિ તરીયે સુભાવે.

ખબર પત્રીકા.

પુસ્તકોની નાધ.

(છપાયેલી તૈયાર છે.)

શાંખડી વિદ્યાવર્ધક સભાના સભાસદોને મુખના ૦-૧-૦

મધરાજ સ્વર્ગ ગમન (વળા દરબારશ્રી મધરાજજી

પ્રધિરાજજી પડ્યા તેનું ખ્યાન.) ૦-૧-૬

કોપલ્ય શોધ (દેશિકારીગણુત્તેજકોલકેરણી.) ૦-૨-૬

કુમારિકા હિતોપદેશ (ગીતાવળી.) ૦-૨-૬

રાધિકાજીનું રૂશણું (કોપલ્ય રાધા સંવાદ) ૦-૨-૦

હરી હર લીલા વિસ્તાર (ગરુડ નાન્દિ સંવાદ) ૦-૬-૦

મધપદ્યાત્મક. (ગરુડ વિના ગોથાયછે.)

(હાસ્યરસ) કુમારજી નાટક (ત્રિઅંકી)

વલ્લભિ વૈષ્ણવ ચિત્ર (વળા મર્મપાત થયું).

“ નિંખપૂરી મદન મદમરદન વિતારોપાદર્શ ”

(યશવંત જયવિજય.)

અન્યોક્તિ વિષય.

પદ્યાત્મક. (લખાયછે.)

“ચોવિસાંખી” કાળિ આખ્યાન (નજાખ્યાનના આકારમાં)

મેત્રિ પ્રભાવ (મુદામો દાળિદ્રદર્પણ.)

દંપત્તિ વિરહ (દેવે યસાવશરે શિવ નિંદાથી સતિ દેહ

દહન થવા સંખંધી વ્રતાંત.)

સત્ય વિજય માળ શોર્ય સીદી. (મહાન પરીપ હરિ-

શ્વંદ્રવ્રતાંત.)

મે. જ. ગ.

— 214 —

The following information was obtained from the records of the [redacted] Department of the [redacted] Government, dated [redacted].

[The remainder of the page contains extremely faint, illegible text.]

1980

